

[ENİS TAYMAN](#)

Türkiye / 01/04/2012

36 yıldır nükleer santrali konuşan Büyükeceli’de hayvancılık bitmiş, tarım dışarıdan gelenlere emanet. Kalanlarda ise ‘nükleer bezginlik’ var!

Perşembe günü Mersin’in Gülnar ilçesine bağlı Büyükeceli kasabasında yapılan Akkuyu Nükleer Santrali ÇED Halkın Katılımı Toplantısı protestolar nedeniyle yarım kaldı. Durum çevreciler açısından ilk anda zafer gibi algılansa da sokaktaki durum tam tersini söylüyor. Çünkü artık nükleer karşıtları değil yanlılarının sesi daha gür çıkıyor. Bir zamanlar nüfusunun yüzde 86’sı nükleere karşı olan Büyükeceli halkı hem yoğun göç hem fakirlik hem de yalnızlıktan dolayı artık nükleere karşı olmak istemiyor.

Büyükeceli, Mersin’in Gülnar ilçesine bağlı bir sahil kasabası. Kasabayı böyle önemli kılsa hemen yanıbaşındaki Akkuyu Koyu’nda yapılması planlanan Türkiye’nin ilk nükleer güç santrali (NGS). Yöre halkı da 36 yıldır nükleer tartışmanın ortasında yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Rakamlara göre 1990’da 1986 kişilik nüfusun 2011 itibariyle 1235’e düştüğü görülüyor. Eskiden bir turfanda cenneti olan Büyükeceli’de artık toprakları komşu ilçelerden gelenler işliyor. Hayvancılık ise neredeyse tamamen terk edilmiş durumda.

Üç parçalı belde

Büyükeceli’de yaşayan 1235 nüfus ise halihazırda kendi içinde üçe bölünmüş durumda. Bu grupları nükleer karşıtları, nükleer yanlıları ve yılgınlık olarak tarif etmek mümkün. Aradan geçen 36 yılı özetlemek gerekirse köy halkından nükleere karşı olanların sayısındaki azalma nedenlerinin başında işsizlik geliyor. AKP’nin nükleer santral kararı da etmenlerden biri. Beldenin nükleer karşıtı olarak oy toplayan belediye başkanlarının sonradan nükleer yanlısı olmaları bir diğeri.

ÇED toplantısına tüm Türkiye’den 3 otobüs nükleer karşıtı aktivist katılırken bölgenin yerlilerinden ve nükleer karşıtı kanatta yer alan avukat Efan Bolaç “En büyük nükleer karşıtı eylem İstanbul’da yapıldı. Orada bile 3-4 bin kişi vardı” diyor.

Nükleer santralın yapımına belki de ilk kez bu kadar yakın olduğunu hatırlatan Bolaç, “Bu insanların kendi taprakları için uyanış sergilemesi lazım. Ancak maalesef böyle bir bilinç yok” diye ekliyor.

Mersin Nükleer Karşıtı Platformu Dönem Sözcüsü Sabahat Arslan da “Nükleer karşıtı olan her iki başkan şimdi nükleer savunucusu. Oradaki seçmen onlara nükleer karşıtı oldukları için oy verip seçti. Neler değişti anlam veremiyorum” diyor.

Nereden nereye?

Büyükeceli Beldesi Belediye Başkanı Mehmet Kale 2009’da “Beldemizde nükleer santral istemiyoruz. Turizm için yatırım yapılmasını istiyoruz. AKP hükümeti burada yaşayan insanları görmezden geliyor” diyordu artık “Devletimiz ‘Bu bir milli projedir’ diyorsa, bu milli projeye mutlaka bizlerin de katkısı olmalıdır” diyor.

Yürüdük de ne oldu?

Bir tarlada rastladığımız Ayşe Tek artık tartışmalardan yılmış: “Oğullarımla biz en başta yürürdük. Peki yürüdük de ne oldu? Ben karşıydım. Ama artık inancımı kaybettim. Bu hükümet de çok kararlı.”

Toprak gelir getirmiyor protesto etki etmiyor...

Büyükeceli de nükleer karşıtı olduğunu söyleyenler bile bir şey yapılamayacağını düşünüyor. Nükleer yanlılarına gelince... Onlar da bir zamanlar karşı kampta olduklarını gizlemiyor. Motosiklet tamircisi Fahri Tek tepkiyle konuşuyor: “Eskiden karşıydım. Şimdi istiyorum. Çocuklarım burada ‘hayır’ diye gösteri yaparken sen yoktun yanımızda. Kimse yoktu. Yalnız başımıza mücadele ettik!”

82 yaşındaki Mehmet Doğan, nükleerin torununa iş sağlamlasını umut ederken 30 km uzaktaki Aydıncık’tan toprak ekmek için gelen çiftçi Numan Gökgöz ve arkadaşları ise nükleer santralden yana dertli ama dinleyenlerinin olmadığını düşünüyor. “Kim nükleer domates yemek ister ki” diyen Gökgöz, bölge halkının hepten işsiz kalacağını savunuyor. Gökgöz, “Bunun bir de turizmi var. Turist daha çok kazandırır” diyor.

Gökgöz’le aynı tarlada çalışan Mustafa Uçar ise tarımın bitirildiğini savunuyor: “2000’de 1 dönümden 7 milyar para geliyordu. Şimdi de aynı... Yakında bu işi bırakmak zorunda kalırız.”